

ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนเอกชนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE CREATIVE LEADERSHIP WITH THE
ORGANIZATIONAL COMMITMENT OF PRIVATE SCHOOL TEACHER UNDER THE
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1 IN PHRANAKHON SI AYUTTHAYA

ปณิธาน บุญประสิทธิ์¹ วีรภัทร ภัทรกุล²
Panithan Boomprasit¹, Weeraphat Phattarakul²

¹ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Master of Education in Educational Administration Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
E-mail panitandekdee@gmail.com

² ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Master of Education in Educational Administration Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
E-mail p_weeraphat@hotmail.com

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2566

Received : September 28, 2023

Revised : October 31, 2023

Accepted : June 21, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 2) เพื่อศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 348 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.952 โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ความผูกพันต่อองค์กรของครูภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความรู้สึกรัก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความต่อเนื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันของครู อยู่ในระดับสูง ($r = 0.695$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คู่ที่มีระดับของความสัมพันธ์สูงที่สุดคือ ด้านการทำงานเป็นทีมกับด้านความรู้สึกรักซึ่งมีระดับความสัมพันธ์ระดับสูง ในขณะที่คู่ที่มีระดับของความสัมพันธ์ต่ำที่สุดคือ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัวกับด้านความต่อเนื่องซึ่งมีระดับความสัมพันธ์น้อย

คำสำคัญ

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ความผูกพันต่อองค์กร โรงเรียนเอกชน

ABSTRACT

The objective were study 1) to study creative leadership of school administrators 2) to study organizational commitment of teacher and 3) the relationship between creative leadership of school administrators and organizational commitment of private teacher under the primary educational service area office 1 in Pranakhon Si Ayutthaya. In this study, the sample were 348 teachers. The research instrument employed in questionnaire with a reliability level of 0.937 The statistical tools used for data analysis were mean, standard deviation, and Pearson Product Moment Correlation Coefficient. The result according purpose found that 1) overall creative leadership of school administrators was at a high level. The highest mean score aspect of the creative leadership was found on vision and the lowest was on creativity. overall organizational commitment of teacher was at high level. The highest mean score aspect of the creative leadership was found on affective and the lowest was on continuance. The creative leadership of the school administrators showed positive relationship with the organizational commitment of the teacher of private schools in a high level at a statistically significant level of .01. the highest relationship was found between teamwork and the affective. And the lowest relationship was found between flexibility of the administrators and the school continuance.

Keywords

Creative leadership, Organizational commitment, Private schools

ความสำคัญของปัญหา

การปฏิรูปการศึกษาหรือการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในระดับโรงเรียนนั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ซึ่งในปัจจุบันนี้การบริหารโรงเรียน หรือองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชนต่างเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องเป็นคนและพัฒนาหรือปรับปรุงวิธีการดำเนินการบริหารเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารมีความจำเป็นเพราะเป็นผู้ที่สามารถเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรให้บุคลากรได้มากขึ้น ผู้บริหารยังมีส่วนที่ทำให้องค์กรสามารถปรับตัวกับสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างเหมาะสมด้วย (กฤษฎา เขียววัฒนสุข, 2561) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา รวมถึงเป็นผู้ที่มีบทบาทและอิทธิพลต่อการดำเนินงานในสถานศึกษา และเป็นผู้ที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ มีความรู้เหมาะสมที่จะนำไปต่อยอดในการเรียนระดับสูงขึ้นในอนาคตได้ นอกจากนี้ ผู้บริหารเชิงสร้างสรรค์ คือ ผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การปฏิบัติงานของครู และบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเป็นผู้บริหารเชิงสร้างสรรค์ เช่น มีความมุ่งมั่น เป็นคนที่ตัดสินใจเด็ดขาดหรือสามารถมอบอำนาจในการตัดสินใจให้ผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม มีความรู้สึกที่เป็นส่วนหนึ่งขององค์กร สามารถเป็นที่ไว้วางใจของผู้ร่วมงาน มีการบริหารที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ มีจิตใจที่โอบอ้อมอารี ซื่อสัตย์สุจริต เข้าใจถึงความหลากหลายของบุคลากรรวมทั้งยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง และมีความเป็นธรรม มีวิสัยทัศน์ในการบริหาร มีจินตนาการ มีความยืดหยุ่นในการทำงานเพื่อหาแนวทางใหม่ มีความคิดสร้างสรรค์ มีอิสระในความคิดและสนับสนุนความคิดใหม่ ๆ เสมอ ให้ความหวังให้ความรู้ มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทให้งาน มุ่งหวังประสบความสำเร็จ เหล่านี้ล้วนเป็นคุณสมบัติของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (เสาวลักษณ์ พิมพ์สายทอง, 2562)

บริบทของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 กับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เป็นองค์กรทางการศึกษาที่มีภารกิจในการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาครอบคลุมตั้งแต่ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้มีความสอดคล้องและสนองรับนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยึดหลักการบริหารจัดการศึกษาเพื่อให้เด็กและเยาวชนไทยทุกกลุ่มเป้าหมาย ได้รับการบริการ ทางการศึกษาอย่างทั่วถึง

ส่วนสำคัญที่ขาดไม่ได้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ บุคลากรครู ซึ่งผู้บริหารที่ดีจะต้องสร้างความผูกพันกับองค์กรสถานศึกษาให้กับบุคลากรครู เนื่องจากครูที่มีความผูกพันต่อองค์กรย่อมทำงานได้มีประสิทธิภาพมากกว่าเพราะมีความรักและพึงพอใจต่องานและองค์กร ทำให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ดีและยินดีที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยินดี ทำให้องค์กรสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ด้วยดี นอกจากนั้นความผูกพันต่อองค์กรยังเป็นตัวบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพขององค์กรได้อีกด้วย (สุพิชฌาย์ ลิ้มตระกูลไทย, 2561) ซึ่งปัญหาหลักในปัจจุบัน คือ การที่โรงเรียนเอกชนกำลังประสบปัญหาเรื่องการลาออกของครูและบุคลากร เพราะครูขาดความผูกพันกับองค์กรและผู้บริหาร การขาดแคลนครูของโรงเรียนเอกชนมีผลกระทบมากกว่าธุรกิจทั่วไป เพราะการลาออกของครูเป็นการสูญเสียบุคลากรเฉพาะทางที่มีความชำนาญในวิชาชีพ ไม่สามารถหาบุคลากรอื่นมาทดแทนได้โดยทันที

ปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยคาดหวังว่าผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์กับเหล่าผู้บริหารโรงเรียน และสามารถนำผลการวิจัยไปปรับใช้เป็นแนวทางการบริหารแก้ไขปรับปรุงในการสร้างความผูกพันระหว่างครูและสถาบันการศึกษา เพื่อให้บุคลากรคงอยู่กับโรงเรียน รวมทั้งช่วยส่งเสริมให้บุคลากรที่มีความผูกพันต่อองค์กรในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
- 3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูเอกชน ในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 จำนวน 2,654 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1, 2564)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูเอกชน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 จำนวน 348 คน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane , 1973) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ stratified sampling โดยนำ

จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้จำนวน 348 คน มาแบ่งสัดส่วน โดยจำแนกตามพื้นที่รับผิดชอบของสพ.อย. 1 จำนวน 4 อำเภอ แล้วจึงใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยวิธีการจับฉลาก (Lottery method)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นและพัฒนาขึ้นเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับความผูกพันของครูเอกชน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูเอกชน โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ ,อายุ , ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า rating scale ประกอบด้วย 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 4) การมีความคิดสร้างสรรค์ 5) การทำงานเป็นทีม

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อสถานศึกษามีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า rating scale ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้สึกรัก 2) ด้านความต่อเนื่อง 3) ด้านพฤติกรรม 4) ด้านทัศนคติ

สำหรับเกณฑ์ในการตอบแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่าของแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ/ครูมีความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ/ครูมีความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ/ครูมีความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ/ครูมีความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ/ครูมีความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์ในการประเมินระดับของภาวะผู้นำและความผูกพันต่อองค์กรจะพิจารณาจากค่าเฉลี่ยโดยเกณฑ์ในการแปลความหมาย มีเกณฑ์ของช่วงคะแนนเฉลี่ยดังนี้

- 4.51 -5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำ/ครูมีความผูกพันต่อองค์กรอยู่ใน ระดับมากที่สุด
- 3.51 -4.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำ/ครูมีความผูกพันต่อองค์กรอยู่ใน ระดับมาก
- 2.51 -3.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำ/ครูมีความผูกพันต่อองค์กรอยู่ใน ระดับปานกลาง
- 1.51 -2.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำ/ครูมีความผูกพันต่อองค์กรอยู่ใน ระดับน้อย
- 1.00 -1.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำ/ครูมีความผูกพันต่อองค์กรอยู่ใน ระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้ตรวจสอบ โดยมีคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ คือ จบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป(ทางการศึกษา) หรือมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่ต่ำกว่า 10 ปี เพื่อตรวจสอบความตรงของเครื่องมือและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.785

2. นำแบบสอบถามไปปรับปรุงตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ และนำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วจึงนำจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค มีค่าเท่ากับ 0.937

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ เพื่อขออนุญาตจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามผ่านตัวแทนของโรงเรียน และขอความอนุเคราะห์ให้ตอบกลับภายใน 3 สัปดาห์ และแบบสอบถามบางส่วนผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองและตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุดหลังเก็บรวบรวมข้อมูล
4. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive) การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential Statistics) การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยกำหนดเกณฑ์ ดังต่อไปนี้
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.81 ถึง 1.00 หมายถึงมีความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.61 ถึง 0.80 หมายถึงมีความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับค่อนข้างสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.41 ถึง 0.60 หมายถึงมีความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.21 ถึง 0.40 หมายถึงมีความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับค่อนข้างต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.01 ถึง 0.20 หมายถึงมีความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับต่ำ

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 348 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 280 คน (ร้อยละ 80.5) ช่วงอายุของผู้ที่ตอบแบบสอบถามคือ 30-40 ปี จำนวน 131 คน (ร้อยละ 37.6) มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 236 คน (ร้อยละ 67.8) ประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่จะน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 128 คน (ร้อยละ 36.8)

2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. การมีวิสัยทัศน์ (Vision)	4.44	0.63	มาก
2. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individual)	4.37	0.65	มาก
3. การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว (Flexibility)	4.42	0.61	มาก
4. การมีความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)	4.34	0.61	มาก
5. การทำงานเป็นทีม (Teamwork)	4.42	0.62	มาก
ภาพรวม	4.40	0.62	มาก

จากตารางที่ 1 ภาพรวมของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้านระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยมีค่าเฉลี่ยแต่ละด้านไม่แตกต่างกันมากซึ่งสามารถเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยที่มีค่ามากไปน้อยดังนี้ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (ค่าเฉลี่ย 4.44) ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว (ค่าเฉลี่ย 4.42) ด้านการทำงานเป็นทีม (ค่าเฉลี่ย 4.42) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (ค่าเฉลี่ย 4.37) และด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (ค่าเฉลี่ย 4.37) ตามลำดับ

3. ความผูกพันต่อการของครู

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความผูกพันต่อการของครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ภาพรวม

ความผูกพันต่อการของครู	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านความรู้สึก (Affective)	4.42	0.60	มาก
2. ด้านความต่อเนื่อง (Continuance)	4.01	0.88	มาก
3. ด้านพฤติกรรม (Behavioral)	4.10	0.75	มาก
4. ด้านทัศนคติ (Attitude)	4.26	0.71	มาก
ภาพรวม	4.20	0.74	มาก

จากตารางที่ 2 ภาพรวมของความผูกพันต่อการของครูในโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 (S.D = 0.50) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้านระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยมีค่าเฉลี่ยแต่ละด้านไม่แตกต่างกันมากดังนี้ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านความรู้สึก (Affective) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 (S.D.=0.46) ด้านทัศนคติ (Attitude) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 (S.D.=0.50) ด้านพฤติกรรม (Behavioral) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 (S.D= 0.50) และด้านความต่อเนื่อง (Continuance) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 (S.D=0.54) ตามลำดับ

4. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับความผูกพันของครู

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อการของครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และค่าสัมประสิทธิ์ของการกำหนด

ความสัมพันธ์ระหว่าง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})	ค่าสัมประสิทธิ์การกำหนด (r^2)
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อการของครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1	.695	.483

จากตารางที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและความผูกพันต่อการของครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีระดับของความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 และมีความสัมพันธ์สูง ($r=0.695$, $\text{sig} = .000$)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบประเด็นสำคัญที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับความผูกพันของครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 โดยด้านการมีวิสัยทัศน์ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญฤทัย ภูสาระ (2562) ที่ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรุฒ สุขสอน (2564) ที่ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฏฐ์ ช่วยงาน (2565) ทำการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่าภาวะผู้นำด้านความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก

2. ความผูกพันต่อการจัดการของครูโรงเรียนเอกชน พบว่า ภาพรวมของความผูกพันต่อการจัดการของครูในโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ความผูกพันต่อการจัดการของครูทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านความรู้สึกระดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุดสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษดา เขียววัฒนสุข (2561) ที่ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบภาวะผู้นำ รูปแบบภาวะผู้ตาม กับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน ที่พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเชื่อมั่นอย่างสูงในการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมและด้านความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะดำรงเป็นสมาชิกขององค์กร ทั้งนี้เนื่องมาจากการบริหารงานขององค์กรต่างๆในประเทศไทยจะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน คือเป็นรูปแบบสมาชิกในครอบครัวทำให้ความสัมพันธ์และความผูกพันต่อองค์กรมีค่อนข้างมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิชฌาย์ ล้อมตระกูลไทย (2561) ที่ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่งที่พบว่าระดับของความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับความผูกพันของครูโรงเรียนเอกชน ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและความผูกพันต่อการจัดการของครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีระดับของความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 และมีความสัมพันธ์สูง ($r=0.695$, $sig=.000$) สอดคล้องกับงานวิจัยของดุชนันท์ แก้วอินทร์ (2562) ที่ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับความผูกพันต่อการจัดการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับความผูกพันต่อการจัดการของครูมีความสัมพันธ์ในระดับสูงเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจูงใจหรือนำบุคคลอื่นๆ อย่างมีประสิทธิภาพ กระตุ้นและสนับสนุนให้บุคลากรสามารถคิดนอกกรอบ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อหาแนวทางวิธีการใหม่ ๆ ในการบริหารและมีการสื่อสารภายในองค์กร มีความรู้ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ให้มากขึ้น โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

1.1 ด้านระดับนโยบายสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา ศักยภาพภาวะผู้นำตามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 4 ด้าน รวมถึงการจัดทำแนวทางปฏิบัติที่นำไปสู่การสร้าง ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร

1.2 ด้านระดับปฏิบัติ สำหรับสถานศึกษา ผู้บริหารควรหาวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใน โรงเรียนโดยให้มีครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามาช่วยเหลือ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หรือจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของบุคลากร และนักเรียนในสถานศึกษา

2. ผู้บริหารโรงเรียนควรตระหนัก และมีการประเมินผลปฏิบัติงาน และกระบวนการในการดำเนินงาน ต่าง ๆ ของโรงเรียนให้มีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน โปร่งใส ตรวจสอบได้ควรดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับการทำงานของ ครู เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาพึงพอใจและมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน อันจะส่งผลให้ ประสิทธิภาพของโรงเรียนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ชัดเจนในทุก ๆ ด้านเพื่อให้ความผูกพันต่อองค์กรของครู ในโรงเรียนเอกชนเพิ่มขึ้นเนื่องจากทั้งภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับความผูกพันต่อองค์กรมีความสัมพันธ์กันในเชิง บวกหรือเป็นทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. การศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร ประสิทธิภาพการทำงาน และปัญหาหรือ อุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการบริหารงานและการดำเนินการภายในสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การเสนอวิธีการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนารูปแบบของการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2. การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อยืนยันผลการวิจัยเชิงปริมาณ และเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับภาวะ ผู้นำ ความผูกพันต่อองค์กร จากประเด็นและแง่มุมต่างๆ การเพิ่มกลุ่มของตัวอย่างที่มีความหลากหลายของปัจจัยส่วนบุคคลเพิ่มมากขึ้นเพื่อเป็นการศึกษาของปัจจัยส่วนบุคคลว่าส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรหรือไม่อย่างไร

บรรณานุกรม

- กฤษฎา เขียววัฒนสุข. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบภาวะผู้นำ รูปแบบภาวะผู้ตามกับความผูกพันต่อ องค์กรของพนักงาน. *วารสารสหวิทยาการวิจัย:ฉบับบัณฑิตศึกษา*, 7 (1). 25-34.
- ขวัญฤทัย ภู่อาระ (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. [วิทยานิพนธ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- ดุขวิวัฒน์ แก้วอินทร์. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับความผูกพันต่อ องค์กรของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. *วารสารการ บริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร* ปี 2562. 68-77.
- ณัฐ ช่วยงาน. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. [วิทยานิพนธ์ ไม่ได้ตีพิมพ์]. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- วรุฒ สุขสอน. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. [วิทยานิพนธ์ ไม่ได้ตีพิมพ์]. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สุพิชฌาย์ ลิ้มตระกูลไทย. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่ง. Verdian E-Journal, Silpakorn University ฉบับไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – เมษายน 2561: 2437-2449.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1. (2564, 10 มิถุนายน). ข้อมูลจำนวนบุคลากรในพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. <https://aya1.go.th/groups.php?id=5>
- เสาวลักษณ์ พิมพ์สายทอง. (2562). แนวทางการพัฒนาบทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. [วิทยานิพนธ์ ไม่ได้ตีพิมพ์]. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ศุภวรรณ หล้าผาสุก. (2550). การศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนในเครือสารสาสน์เขตพื้นที่การศึกษา 1. [วิทยานิพนธ์ ไม่ได้ตีพิมพ์]. การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: New York: Harper& Row.

